

ABSTRAKT

Analýza postojov seniorov na samoliečenie analgetikami so zameraním na nesteroidné antiflogistiká II

Autor: Jana Čižmárová

Vedúci diplomovej práce: PharmDr. Martin Doseděl, Ph.D.

Katedra: Katedra sociální a klinické farmacie

Úvod: Samoliečenie predstavuje rastúci trend v spoločnosti so širokým využitím voľnopredajných liečivých prípravkov. Spomedzi OTC prípravkov patria analgetiká medzi liečivá s najvyššou spotrebou. Oblíbené sú aj v skupine seniorov, ktorí často trpia chronickými bolesťami prevažne pohybového aparátu.

Cieľ: V rámci teoretickej časti vypracovať prehľad publikovaných prác zaoberajúcich sa bezpečnosťou samoliečenia analgetikami a nesteroidnými antiflogistikami. V praktickej časti uskutočnením dotazníkového prieskumu získať a analyzovať postoje seniorov týkajúce sa samoliečenia analgetikami a antiflogistikami so zameraním na ibuprofen.

Metodika: Bola uskutočnená observačná prierezová štúdia v prostredí zariadení pre seniorov Trenčianskeho kraja. Na získanie údajov boli použité dotazníkové hárky formou aplikovaného rozhovoru so seniormi. Výskum prebiehal v období júl – september 2019.

Výsledky: 64,0 % seniorov trpelo takmer každodennými alebo dennými bolesťami, prevažne išlo o bolesti pohybového aparátu. Hlavným poradenským subjektom v prípade riešenia bolestivých stavov bol lekár. OTC na bolesť v lekárni nakupovali najčastejšie na základe jeho odporúčenia. V prípade poradenstva o správnom užívaní preferovali lekárnička. Častým zdrojom potrebných informácií bola aj príbalová informácia. Najobľúbenejším OTC analgetikom bol ibuprofen a paracetamol. Znalosti seniorov o ibuprofene však boli limitované. Ako liečivo s možným prejavom závažných nežiaducich účinkov klasifikovalo ibuprofen iba 28,0 % respondentov. Konkrétny NÚ nepoznalo 82,0 % respondentov. Seniori najčastejšie ako NÚ uvádzali „bolesti/poškodenie žalúdka“ (22 respondentov). Nežiaduci vplyv ibuprofenu na iné orgánové sústavy ako pečeň alebo obličky poznalo menej než 5 % respondentov. Nevhodné liekové kombinácie nepoznalo 186 respondentov (93,0 %).

Záver: Z výsledkov vyplýva, že edukácia seniorov o problematike analgetík a ich správneho užívania v rámci samoliečenia je nutná. Prínosom by bola častejšia organizácia edukačných prednášok lekármi alebo lekárnikmi priamo v zariadeniach.